

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์โกเมน ภัทรภิรมย์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘/๒๕๕๓

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ศาลจังหวัดสงขลาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายอนันต์ จันทรัตน์ กับพวก) เพื่อขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๔

ศาลจังหวัดสงขลาส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายอนันต์ จันทรัตน์ กับพวก) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า การที่โจทก์ประกาศอัตราดอกเบี้ยสูงสุดโดยอาศัยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยและเรียกเก็บในอัตราสูงสุดจากจำเลยเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญ ศาลยุติธรรมจะนำประกาศกำหนดดอกเบี้ยอัตราสูงสุดของโจทก์มาใช้บังคับกับคดีของจำเลยไม่ได้ เพราะจำเลยเป็นผู้บริโภคตาม มาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงตามเอกสารที่ศาลจังหวัดสงขลาส่งมาได้ว่า ความว่า ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๑๗๔๘/๒๕๕๒ ฟ้อง นายอนันต์ จันทรัตน์ ที่ ๑ นางลำจวน จันทรัตน์ ที่ ๒ จำสืบเอก สมณิตย์ จันทรัตน์ ที่ ๓ เป็นจำเลย ข้อหา ผิดสัญญา บัญชีเดินสะพัด กู้เบิกเงินเกินบัญชี บังคับจำนอง ค้ำประกัน โดยให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์เป็นเงิน จำนวน ๔,๖๖๕,๐๑๐.๗๖ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๑๘ ต่อปี ของต้นเงิน ๓,๓๓๘,๐๓๓.๓๖ บาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๑,๖๕๗ บาท นับจากวันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระหนี้เสร็จสิ้นแก่โจทก์

จำเลยที่ ๑ และ ๒ ยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องของโจทก์ และได้แย้งว่าผู้ร้องเป็นผู้บริโภคตาม มาตรา ๕๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายที่จะไม่ต้องชำระดอกเบี้ยในอัตราสูงเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดให้แก่โจทก์ การที่โจทก์คิดอัตราดอกเบี้ยเกินกว่าที่กฎหมายกำหนดต่อจำเลยในฐานะผู้บริโภคจะกระทำมิได้ ดอกเบี้ยที่จะเรียกเก็บตามฟ้องโจทก์ก็เป็นโมฆะ ศาลจะบังคับให้จำเลยชำระแก่โจทก์มิได้ จำเลยทั้งสองจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลจังหวัดสงขลาขอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งคำโต้แย้งของจำเลย ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเสียก่อนว่า จำเลยที่ ๑ และที่ ๒ เป็นผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า

“มาตรา ๕๗ สิทธิของบุคคลซึ่งเป็นผู้บริโภคย่อมได้รับความคุ้มครอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องบัญญัติให้มีองค์การอิสระซึ่งประกอบด้วยตัวแทนผู้บริโภค ทำหน้าที่ให้ความเห็นในการตรากฎหมาย กฎ และข้อบังคับ และให้ความเห็นในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค”

“มาตรา ๒๖๔ ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเอง หรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวและส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ศาลจะส่งความเห็นของคู่ความเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยนั้น ต้องเป็นกรณีที่คู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ คือ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย แต่ตามคำร้องของจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ในกรณีของศาลจังหวัดสงขลานั้นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าจำเลยทั้งสองเป็นผู้บริโภคตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ หรือไม่ มิได้ขอให้วินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีของจำเลยทั้งสองขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๗ คำร้องของจำเลยทั้งสองและคำสั่งศาลจังหวัดสงขลา มิได้อ้างว่าส่งมาให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ จึงไม่เป็นกรณีที่คู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีต้องด้วย มาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัย

โดยเหตุผลดังได้พิจารณาข้างต้น จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์โกเมน ภัทรภิรมย์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ